Skatteverket

Remissvar

Datum
2026-11-17

Dnr
8-231822-2026

Justitiedepartementet

103 30 Stockholm

Remiss av betänkandet Åtgärder mot överskuldsättning (SOU 2026:43)

Ju2026/01730

1 Skatteverkets synpunkter

Skatteverket tillstyrker och välkomnar utredningens förslag och ställningstaganden som syftar till att minska problemet med överskuldsättning. I övrigt lämnas följande kommentarer.

1.1 Skälighetskriteriet vid skuldsanering (avsnitt 4.7.2)

Den föreslagna ändringen av de omständigheter som särskilt ska beaktas vid skälighetsbedömningen innebär att mindre vikt ska fästas vid hur och varför en skuld har uppkommit.

Enligt förarbetena till 1994 års skuldsaneringslag ska skulder som uppkommit genom skönsbeskattning tala starkt emot skuldsanering. Även förekomst av andra skatteskulder kan tala emot att skuldsanering beviljas. Vid bedömningen av skatteskulder är just orsaken till skuldens uppkomst av stor betydelse.

Utredningens förslag behandlar inte särskilt bedömningen av skatteskulder, vilket talar för att någon ändring i denna del inte är avsedd. Skatteverket anser dock att detta kan förtydligas i det fortsatta lagstiftningsarbetet då den nya formuleringen i praktiken begränsar möjligheten att beakta förekomsten av skatteskulder vid skälighetsbedömningen.

Skatteverket ser även en risk för att den förslagna ändringen i denna del kan påverka bedömningen av andra typer av skulder, såsom återkrav till följd av felaktiga utbetalningar från de statliga välfärdssystemen. Om sådana omständigheter inte längre ska beaktas särskilt anser Skatteverket att det bör förtydligas särskilt och annars uttryckligen framgå att de föreslagna ändringarna inte avser att påverka bedömningen av dessa typer av skulder.

Postadress: 205 30 MALMÖ **Telefon**: 0771-567 567
skatteverket@skatteverket.se, www.skatteverket.se

1.2 Omprövning av skuldsanering vid väsentligt förbättrade förhållanden (avsnitt 4.7.3)

Utredningen föreslår att en skuldsanering som huvudregel inte ska kunna ändras eller upphävas när gäldenärens ekonomiska situation har förbättrats väsentligt efter beslutet, om förbättringen beror på gäldenärens egna ansträngningar. Ändring eller upphävande ska då endast kunna ske om det finns synnerliga skäl.

Skatteverkets erfarenhet är att det redan idag förekommer att gäldenären under de tre senaste månaderna före förslaget till beslut om skuldsanering har en lägre inkomst än vad gäldenären tidigare haft. Skatteverket befarar att det finns en risk att gäldenärer, med de föreslagna ändringarna, i ännu större utsträckning kommer att minska sina inkomster strax före skuldsaneringen inleds, för att kort efter beslut öka dem. Det anges visserligen att omprövning ska kunna ske när det står klart att gäldenären medvetet har sett till att ha särskilt låga inkomster vid tiden för skuldsaneringsbeslutet men det bör ofta vara förenat med betydande bevissvårigheter, vilket bör beaktas i det fortsatta lagstiftningsarbetet.

Skatteverket bedömer att förslaget kan medföra ett ökat behov av utredningsåtgärder i samband med att verket tar del av beslutet om skuldsanering, särskilt i de fall det går en längre tid mellan förslaget och beslutet.

2 Konsekvenser för Skatteverket

De föreslagna ändringarna i skuldsaneringslagen bedöms medföra ökade kostnader för Skatteverkets handläggning av skuldsaneringsärenden med cirka 4,4 miljoner kronor årligen samt en engångskostnad om cirka 100 000 kronor.

Detta remissvar har beslutats av generaldirektören Fredrik Rosengren och föredragits av rättsliga experten Daniel Eriksson. Vid den slutliga handläggningen har också följande deltagit: överdirektören Gunilla Åsenius, rättschefen Michael Erliksson, enhetschefen Pia Gustafsson och sektionschef Marie Oscarsson.

Fredrik Rosengren